

СТРУКТУРНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ: ЦІЛІ ТА УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Економіка України – це ринкова економіка, що інтенсивно розвивалась, та за розміром ВВП за ПКС – 527,2 млрд. доларів займала донедавна 41 місце в світі. Основу української економіки становлять багатогалузева промисловість, сільське господарство і сфера послуг. Економічний розвиток відбувається одночасно з підвищенням загального добробуту. Якісне покращення рівня життя є кінцевою метою трансформацій, а тому шлях для досягнення мети має бути комплексним, а методи – ефективними. Структурна модернізація економіки, відчутне покращення умов ведення бізнесу, імпульс для розвитку вітчизняної промисловості – ось життєво важливий базис для динамічного зростання, що планується забезпечити низкою системних реформ.

Ключові завдання, що можуть бути визначені для досягнення економічного розвитку країни: створити сприятливе середовище для розвитку та ведення бізнесу в Україні; регуляцію ринкового середовища зменшити до необхідного мінімуму та зробити ринок максимально чесним та прозорим; створити сприятливі умови для розвитку сильного та конкурентоспроможного сектору малого і середнього підприємництва, забезпечуючи доступ до фінансів, ринків, інфраструктури розвитку малого та середнього бізнесу; забезпечити глибоке реформування енергетичного сектору, створивши умови для досягнення Україною енергетичної незалежності; позбутися обтяжливого баласту для бюджету країни – збиткових державних підприємств, забезпечити ефективне управління стратегічно важливими активами; забезпечити прозоре та ефективне управління земельними ресурсами, формування спроможних територіальних громад шляхом передачі в їх розпорядження сільськогосподарських земель державної власності як основного засобу виробництва та економічного розвитку територій; зробити транспортні послуги в Україні якісними та доступними, а інфраструктуру – сучасною та інтегрованою до міжнародних транспортних мереж.

Виконання комплексу цих завдань та кожного з них окремо призведе до зміцнення державного бюджету, забезпечить умови для модернізації виробництва, включення України до регіональних та глобальних ланцюгів створення доданої вартості, прискорить залучення інвестицій в українську економіку та створення нових робочих місць. Все це відкриє нові можливості для громадян України та у результаті позитивно вплине на якість життя кожного в Україні. Процес змін та зрушень поряд зі сферою економіки має відноситися до політичної, соціокультурної та духовної сфер. В житті практично всіх держав світу центральне місце посідають глобальні економічні, фінансові та валютні проблеми. Сама логіка розвитку світового ринку визначає доцільність участі кожної країни світу в процесах глобалізації та інтеграції у світове господарство. Для того щоби підприємства могли брати участь у формуванні міжнародної економічної структури та бути конкурентоспроможними, вони просто зобов'язані перебувати під постійним впливом конкуренції на міжнародному рівні. Вплив глобалізації на економіку виявляється в дії транснаціональних корпорацій.

Домінантою економічних перетворень сучасного українського суспільства має стати широкомасштабна, всеохоплююча модернізація всіх сфер суспільно-економічного життя як консолідуюча основа розбудови незалежної, суверенної держави, в якій гармонійно поєднуються інтереси громадян українського суспільства та світової спільноти. Місце й роль України в глобалізаційних процесах залежать від багатьох факторів, серед яких визначальними є її природноресурсний та людський потенціали, рівень економічного та науково-технологічного розвитку, напрям спеціалізації, стан інституціональної системи та зовнішньоекономічної інфраструктури.

Повноцінна участь України у глобалізаційних процесах стане можливою лише за умови якісного вдосконалення всіх складових, що визначають становище країни у світовій економіці та міжнародних економічних відносинах, зокрема євроінтеграційних процесах, виборі оптимальної моделі взаємодії економіки України зі світовим господарством в таких вимірах, як геостратегічний, ринково-товарний, фінансово-інвестиційний, інституційний, культурний. Внаслідок глобалізації світова економіка стає єдиним ринком та виробничою зоною з національними та регіональними секторами, а не простою сукупністю національних економік, що розгортають взаємне економічне співробітництво [2].

Міжнародними організаціями, консалтинговими компаніями та фахівцями розроблена значна кількість різноманітних методів розрахунку індексів глобалізації економіки. Найбільш відомими є такі індекси глобалізації: KFP-індекс глобалізації (A.T. Kearney/ Foreign Policy Magazine); KOF-індекс глобалізації; індекс глобалізації CSGR; соціологічний індекс глобалізації Global Index; індекс глобалізації «Ернст енд Янг» та Economist Intelligence Unit; індекс CEIP; індекс GIndex; індекс MGI; індекс NGI. Індекс глобалізації KOF є найбільш універсальним. Згідно з даними 2017 року Україна посідає 45 місце в рейтингу серед 193 країн. Відповідно до оприлюднених показників Індексу глобалізації, Україна останніми роками трохи втратила власні позиції, але країна може мати значний потенціал. Необхідно створити всі умови для того, щоб Україна із сировинного додатку перетворилась на країну, що здатна сама створювати кінцеві продукти споживання з тієї самої сировини. Державні програми необхідно спрямовувати на розвиток внутрішнього ринку, реалізацію ефективних проектів розвитку вітчизняного виробництва, підтримку вітчизняних товаровиробників, імпортозаміщення, енергозбереження, модернізацію сфер суспільного життя.

Література:

1. Бандур С., Заяць Т., Куценко В. Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи: монографія. Черкаси: Брама – Україна, 2016
2. Горник В. Оцінка ролі та місця України у міжнародних економічних відносинах. Економіка та держава. 2021. № 3. С. 125–127
3. Грішнова О. Трансформація зайнятості в Україні у перехідний період. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2019. Вип. 1. С. 14–18